

KOM GODT IGANG MED DANSK VARMBLOD

FRA FØL TIL VERDENSTJERNER

"KOM GODT I GANG" MED DANSK VARMBLOD

Velkommen i Danmarks største hesteavl forbund, Dansk Varmblod. Forbundet har godt 3.000 medlemmer, hvis mål er at lave verdens bedste konkurrenceheste. Denne folder giver et hurtigt overblik over de vigtigste ting, man skal vide som ny avler i Dansk Varmblod. Øvrig information findes på www.varmblod.dk eller i det månedlige medlemsblad "Ridehesten".

HVAD ER DANSK VARMBLOD?

Dansk Varmblod blev officielt dannet i 1979 af en gruppe avlere, som ønskede at ændre de daværende landbrugsheste til moderne rideheste. Dette skete via indkrydsning af Europas bedste blodlinjer. Dansk Varmblod kan således ikke betegnes som en race, da det ikke er en lukket population. Det er derimod et type-avl forbund, hvor type og brugsegenskaber ensrettes i henhold til det opstillede avlsmål via en effektiv selektion. I Dansk Varmblods regler og vedtægter på www.varmblod.dk kan man se hvilke forbund, der godkendes til indkrydsning.

Dansk Varmblods overordnede avlsmål er:
"En ædel, højtstillet og smidig ridehest med god ridelighed og sundhed.

Den har præstationsformåen i enten springning eller dressur til at begå sig på internationalt niveau." En nærmere beskrivelse af type og funktion findes i Regler og Vedtægter på www.varmblod.dk

SPECIALISERET AVL OG BEDØMMELSE

Dansk Varmblods oprindelige avlsmål var all-roundheste, der kunne begå sig i både dressur- og springkonkurrencer. I starten af 2000 begyndte en stigende efterspørgsel på heste målrettet avlet efter disciplin. Samtidig viste forskningen, at de to brugsegenskaber modarbejder hinanden genetisk. En specialisering af avlen vil derfor give en hurtigere avlsfremgang, og Dansk Varmblod påbegyndte dette arbejde i 2004. I samme forbindelse blev springheste-programmet oprettet med det mål at systematisere og forbedre avlen af danske springheste.

I forbindelse med fremstilling til Dansk Varmblods arrangementer skal ejeren tage stilling til, om hesten ønskes bedømt som dressur- eller springhest. Dette gøres typisk ud fra afstamning og brugsegenskaber. Springheste bør have min. tre og helst flere generationers springblod i afstamningen. Ved dressurheste er afstamningen ikke helt så entydig. Der findes flere eksempler på, at indkrydsning med velgående springheste undertiden kan tilføre knæ- og haseaktion til dressurhestens bevægelsesmønstre.

Dressurheste bedømmes overordnet på eksteriør (type, hoved/hals, skulder/manke, overlinie/bagpart, forlemmer, baglemmer), skridt, trav og galop samt ridelighed og kapacitet som dressurhest. Springheste bedømmes overordnet på eksteriør (type, hoved/hals, skulder/manke, overlinie/bagpart, forlemmer, baglemmer), galop, springteknik og springkapacitet samt ridelighed. Springheste selekteres ikke efter skridt og trav, da de egenskaber har en negativ genetisk indflydelse på springegenskaberne.

For både dressur- og springheste gives karakterer fra 1-10, hvor 10 er det optimale og dermed angiver, at egenskaben opfylder avlsmålet.

AVLSFREM GANG SKAL SIKRES

Dansk Varmblod er kendt for at være visionære og hurtig omstillingsparate, hvilket i høj grad er en medvirkende årsag til, at forbundet i dag er ét af de førende i verden. Avlsplan og avlsmål bliver løbende justeret og tilpasset brugernes

krav, senest skete det således i 2020. Avlsplanerne findes på Varmblod.dk. I 2014 blev lineær registrering indført for en objektiv og informativ bedømmelse af avlsdyrene i forbindelse med kåring. Her beskrives hestens egenskaber ud fra de biologiske yderpunkter (f.eks. højstillet vs. lavstammet) uden hensyntagen til om egenskaben er positiv eller negativ.

På bedømmelseskemaerne til lineær registrering er Dansk Varmblods avlsmål (optimum) markeret med en firkant. Herved kan man let se, hvor tæt den bedømte hest er på optimum ved de enkelte egenskaber. Optimum kan i visse tilfælde være ét af yderpunkterne: f.eks. så store ramme som muligt (A). Eller optimum kan være midt i mellem yderpunkterne: f.eks. en halsmuskulatur, der er passende til hesten, og som hverken er for tynd eller tyk. I nogle tilfælde er optimum hverken et yderpunkt eller midt i mellem. F.eks. er Dansk Varmblods avlsmål højstillede heste. Men en hest kan også blive for højstillet, så det kan påvirke balance og holdbarhed. Optimum for "højstillethed" er derfor C.

I 2022 vandt sølvmedaljeheppen Lyngbjergs St. Paris guld ved UVM i Ermelo.

HVORNÅR KAN HESTEN UDSTILLES?

Dansk Varmblod har et bredt tilbud af forskellige arrangementer, hvor medlemmerne kan udstille:

Arrangementer for hopper	Alder	Forklaring
Følskue	Typisk 3 uger-6 mdr.	Frivillig fremstilling. De bedste udtages til Eliteskuet. De unge hingstes nedarvningsevne bedømmes via Avlsledelsens besigtigelse af afkom, kaldet obligatorisk følbensigtigelse.
2 års bedømmelse	2 år	Frivillig fremstilling til et dyrskue eller arrangement i regionen. De bedste udtages til Eliteskuet.
Hoppekåring	3 år og ældre	Obligatorisk fremstilling, såfremt hoppen skal i avlen. Der kan vælges mellem flere forskellige fremstillingsmuligheder, se afsnittet "Kåring af hopper".
Hoppesamling	Ældre	Frivillig fremstilling i forbindelse med et dyrskue eller regionens følskuer. Avlshoppens gennemslagskraft bedømmes via besigtigelse af en afkomssamling.

Arrangementer for hingste	Alder	Forklaring
Følskue	Typisk 3 uger-6 mdr.	Frivillig fremstilling. De bedste udtages til Eliteskuet. De unge hingstes nedarvningsevne bedømmes via Avlsledelsens besigtigelse af afkom, kaldet obligatorisk følbensigtigelse.
Forbesigtigelse	2,5 år (eller ældre)	Frivillig fremstilling, hvor de bedste udtages til hingstekåringen.
Hingstekåring	3 år og ældre	Kun for udtagne hingste eller hingste kåret i et udenlandsk forbund, godkendt af Dansk Varmblod.
Afprøvning	3 år og ældre	Dressur: Bestået 35-dages test Spring: To springklasser og en bestået 20-dages test.

KÅRING AF HOPPER

Hoppen skal være kåret i Dansk Varmblod, før et afkom kan registreres i forbundet. Kåringen skal ske senest inden føllet fravænnens. Kåringen kan foregå på flere forskellige måder og der kan vælges mellem eksteriørkåring (hvor hoppen vises løs, uden rideprøve), sadelkåring (eksteriørkåring og rideafprøvning i en samlet pakke), Én-dommerkåring (max kåring i DS, med mindre hoppen har rideresultater) samt stationsafprøvning (en måneds ridning, afsluttende med eksteriørkåring og rideafprøvning). Se nærmere info på www.varmblod.dk og få et overblik over, f.eks. hvad hoppen skal igennem på kåringsdagen.

Kåringsgrader for hopper	Forklaring
E+	Udnævnt til Elitehoppe.
R+	Bestået rideprøve.
G+, S+, B+	Tildelt guld-, sølv-, eller bronzemedalje ved Eliteskuet (kun RDH-hopper).
DH	Dansk Hovedstambog (helhedskarakter på 8-10).
DS	Dansk Stambog (helhedskarakter på 6-7,5).
DR	Dansk Register stambog (helhedskarakter på op til 5,5).
FOR (F1, F2, F3)	Bilag til hovedafsnittet. For hopper, hvor afstamningen ikke kan anerkendes fuldt ud.
Er der* foran kåringsgraden?	En * foran kåringsgraden angiver, at hoppen er bedømt ved 1-dommerkåring.

DANSK VARMBLOD

HVAD ER INDEKSTAL OG HVAD SKAL DE BRUGES TIL?

Indekstillene udtrykker hestens forventede avlsværdi. Når heste bedømmes til diverse arrangementer, er en del af det dommerne ser forårsaget af forskellige miljøpåvirkninger, så som rytterens evner samt fodring og management. Disse miljøpåvirkninger nedarves ikke til næste generation og det kan der kompenseres for i indekstallene.

Præstationsindeks udtrykker hvor god en præstation indenfor dressur eller springning, hesten videregiver i forhold til de øvrige i DV's population. Præstationsindekset samler DRF konkurrenceresultater med informationer fra sadelkåring, stationsafprøvning og egnethedstest samt eksteriørkarakterer. Desuden indtages de genetiske sammenhænge, hvilket bidrager til en mere sikker indeksberegning. F.eks. er der fundet høje genetiske sammenhænge mellem højt sadelkåringresultat som 3-års og senere gode konkurrenceresultater. Denne viden kan i indeksberegningen benyttes til at estimere, hvor godt en avlshoppe der kun har gået sadelkåring ville have klaret sig, hvis den også havde gået konkurrence. Et præstationsindeks på 100 angiver den gennemsnitlige kvalitet i Dansk Varmblod. Er præstationsindekset under 100 er hestens avlsevner dårligere end gennemsnittet og den kan derfor ikke bidrage med avlsfremgang. Er præstationsin-

dekset derimod over 140, er hestens avlsevner blandt de 2,5 % bedste og meget værdifuld for avlen. Præstationsindekset offentliggøres først, når en hingst har mindst 10 bedømte afkom. Jo flere afkom, desto mere sikkert er indekstallet beregnet. På varmblod.dk kan de rangerede lister over præstationsindeks ses. Præstationsindeksene findes også i hestedatabasen.

De lineære indeks angiver, hvilke eksteriørmæssige egenskaber hesten videregiver, f.eks. om den avler højtstillet eller lavstammet eller om den videregiver en kort eller lang overlinje. Et lineært indeks mellem 80 og 120 angiver, at hesten videregiver egenskaber svarende til Dansk Varmblods gennemsnitlige kvalitet. Er indeks under 80 eller over 120 videregiver hesten egenskaber, der er markant anderledes end gennemsnittet, f.eks. bløde koder. På varmblod.dk findes lister over, hvilke hingste med min. 5 lineært bedømte afkom, der har et beregnet lineært indeks i Hestedatabasen.

Husk at indekstallene er det bedste bud på hestens avlsværdi. Men det er ikke den fulde sandhed, fordi f.eks. udenlandske konkurrenceresultater ikke indgår. Alligevel er indekstallet det bedste objektive redskab i avlsarbejdet, fordi bl.a. rytterindflydelse og moderhoppens kvalitet er taget ud af beregningen.

ER DU I TVIVL, SÅ SPØRG!

Dansk Varmblods sekretariat vil hellere end gerne hjælpe dig med diverse spørgsmål. Der er åbent mandag – torsdag kl. 8.00-16.00 og fredag kl. 8.00-12.00.

DANSK VARMBLOD
Vilhelmsborg Allé 1, 8320 Mårslet
Telefon: 87 47 54 00
e-mail: varmblod@varmblod.dk

Som medlem af Dansk Varmblod tilhører du én af de 7 regioner, som Dansk Varmblod har inddelt landet i. På www.varmblod.dk kan du se, hvilken region du tilhører samt finde informationer om den lokale bestyrelse. De vil også hellere end gerne hjælpe dig.

Regionerne arrangerer, typisk forår og efterår, diverse avler- og klargøringskurser samt medlemsmøder. Hold dig opdateret på www.varmblod.dk for at se om nogle af kurserne kunne være noget for dig. Du må også meget gerne tilmelde dig et kursus i en anden region.

ER DU MELLEM 8 OG 25 ÅR?

Så er Ung i DV måske noget for dig?

DANSK VARMBLOD

**Find mere på www.varmblod.dk
og følg os på facebook og instagram**

@danskvarmblodforbund

#danskvarmblodforbund